

PROJEKT

»POSTANI PRAVI JUNAK/JUNAKINJA«

Z GESLOM: POBEREM SMET IN REŠIM SVET

EKOLOGIJA V VRTCU

Pripravila: vzgojiteljica Doroteja Perše

KOPER, 2021

ZGODBA PRAVEGA JUNAKA

(Avtor: Doroteja Perše)

SEM ŽAN IN IMAM 5 LET,
RAD BI REŠIL SVET,
SAJ ZEMLJA MI KRIČI:
»REŠI ME SMETI!«

»LE KAKO NAJ POMAGAM JI?
ŽE VEM!« IDEJA ZACVETI.
V ŽEP VREČKO SI PRIPRAVIM
IN NA POTOVANJE SE ODPRAVIM.

VRATA HIŠE ZAPREM
IN KAR V GOZDU POT ZAČNEM.
DREVJE, PTICE, VEVERICE,
ZRAVEN PA ŠE STEKLENICE.

TO NE SPADA V NARAVO,
AMPAK LE V KANTO PRAVO.
HITRO VREČKO SI PRIPRAVIM,
VANJO STEKLENICE SPRAVIM.

POT ME VODI OB REČICI,
V NJEJ PA PLAVATA RAČICI.
OKRAŠENE S PLOČEVINO
PROSITA ZA MILOŠČINO.

TO NE SPADA V NARAVO,
AMPAK LE V KANTO PRAVO.
HITRO VREČKO SI PRIPRAVIM,
VANJO PLOČEVINO SPRAVIM.

MOJE DELO ZMOTI VONJ,
ŽE ZAGLEDAM STAR BOMBON.
ZRAVEN PA ŠE KUP PAPIRJA,
KI Z VETROM SKUPAJ DIRJA.

TO NE SPADA V NARAVO,
AMPAK LE V KANTO PRAVO.
HITRO VREČKO SI PRIPRAVIM,
VANJO SI PAPIRČKE SPRAVIM.

POTLEJ MIMO VESTNE HIŠE,
KJER NA TABLI UMNO PIŠE:
TUKAJ VSI ZA RED SKRIBIMO,
DA SVETA NE ZASMETIMO.

»HM,« POMISLIM, »TO JE HIŠA PRAVA!
SAJ VSA ČISTA JE DOBRAVA.«
ZUNAJ KOŠI, KANTE IN OTROCI,
SO VIDETI KOT PRAVI BORCI.

VSI SORTIRAJO SMETI,
NA OBRAZU SE JIM ISKRI.
ZDAJ SEM NAŠEL LEP GRADIČEK,
TO OTROŠKI JE VRTIČEK.

SMETI V VREČKAH SMO RAZBRALI,
V KANTO PRAVO JIH ZMETALI.
ZDAJ RAJAMO, SE VESELIMO,
DA ZELENO ZEMLJO OBDRŽIMO.

TO JE ZGODBA PRAVEGA JUNAKA,
KI GA ZVEČER NAGRADA ČAKA.
KO V POSTELJI OČI ZAPRE,
VE, ZA NAŠ SVET JE NAREDIL VSE.

1 O PROJEKTU

Že vrsto let nas znanstveniki in okoljevarstveniki opozarjajo, da je naš planet preobremenjen z raznovrstnim onesnaženjem. Negativni vplivi človeka na okolje se kažejo v izumiranju živalskih in rastlinskih vrst, pomanjkanje sveže vode, onesnaženje zračnih delcev ipd. Ljudje, ki živimo v trenutnem obdobju, imamo moč, da planet rešimo pred propadom in s tem omogočimo nadaljevanje našega obstoja in obstoja živalskih ter rastlinskih vrst. Ker pa vemo, da tega problema ne moremo rešiti čez noč, potrebujemo inovativne ideje, veliko ekološkega ozaveščanja in spodbude pri spreminjanju neekoloških navad.

Dejstvo, da se ekološka ozaveščenost začne pri samem posamezniku, je že dolgo znano. To kar se bo posameznik naučil, to bo delal. Takšne vrednote, kot jih bo otroku ponudila družina in okolje, takšne bo ponotranjil. Zato je silno pomembno, da z ekološko ozaveščenostjo začnemo zgodaj.

Vrtec je odličen prostor, kjer lahko začnemo sejati osnove ekoloških vrednot in razvijati otrokov odnos do narave. Ekološka vzgoja zajema skrb za svoje zdravje in telo ter za druga bitja, skrb za živo naravo, ekološko ozaveščenostjo in doživljanje narave kot nekaj lepega.

Otroci nas stalno opazujejo in se s tem tudi učijo. To, kar jim bomo pokazali s svojim ravnanjem, bodo počeli tudi sami. Zato imamo vzgojitelji pomembno nalogo, saj nevede učimo otroke, kako skrbeti za naravo. Naloga vzgojiteljev je, da pokažemo pozitiven vzgled tako otrokom kot staršem. Zavedati se moramo, da nosimo del odgovornosti za našo prihodnost.

S tem projektom želimo ozavestiti vzgojitelje, otroke, starše in vse ostale zaposlene in z vrtcem povezane ljudi, o pomenu ekološke ozaveščenosti in odgovornosti do skrbi za naravo.

V pomladnem času se vsako leto organizirajo čistilne akcije, ki zajemajo večji del ljudi, ki pomagajo pri čiščenju narave. Letos je zaradi epidemičnih razmer v državi to za enkrat onemogočeno. Vendar to ne pomeni, da ni mogoče prispevati svojega dela pri ohranjanju narave. Kot posameznik lahko samostojno ali v okviru družine in prijateljev odidemo v naravo, nekaj naredimo za svoje zdravje (medtem ko hodimo, se rekreiramo, dihamo sveži zrak) in tudi za naravo (zmanjšamo količino odpadkov v

naravi). Preden se odpravimo na sprehod, v žep spravimo vrečko in rokavice. Ko na poti mimogrede najdemo smet, jo pospravimo v vrečko. Ko se vrnemo domov, v zabojnike razvrstimo smeti in že smo naredili nekaj dobrega zase in za naravo. Poleg pozitivnih učinkov na telo in naravo pa bomo naredili tudi nekaj za naše duševno zdravje, saj se bomo po končanem dobrem delu tudi boljše počutili.

Ta projekt je zasnovan na več področjih, in sicer:

- ozaveščanje o varovanju narave,
- skrb za zmanjšanje odpadkov v naravi,
- krepitev telesnega zdravja,
- krepitev duševnega zdravja,
- spodbujanje socialnega druženja ob varovanju narave.

Vzgojitelji v vrtcu bi postali ambasadorji ekološke ozaveščenosti, ki bi otrokom prikazali, kaj lahko naredijo za čisto okolje, jih aktivno vključili v pobiranje odpadkov v naravi, skozi igro spoznavali, kako poteka ločevanje odpadkov in jih ozavestili o ekologiji. Projekt bi vključeval tudi sodelovanje s starši, ki bi pomagali pri zbiranju odpadnega materiala, se vključevali v čistilne akcije znotraj svoje družine in otrokom pokazali, da tudi oni prispevajo k čistemu okolju.

2 CILJI IN NAČELA

2. 1 Cilji projekta

1. Razvijanje ekološke zavesti predšolskih otrok skozi igro, literarna dela in pogovor.
2. Pridobivanje konkretnih izkušenj, kako lahko aktivno prispevamo k varovanju in ohranjanju narave.
3. Krepitev pozitivnega zgleda odraslih oseb o ekološki ozaveščenosti.
4. Razvijanje odgovornega odnosa do narave in okolja, v katerem živimo – ločevanje odpadkov, čistilne akcije.
5. Okrepiti sodelovanje s starši.
6. Pripomoči h krepitevi telesa, druženju v naravi in izboljšanju počutja vsakega posameznika.

2. 2 Načela projekta

Spoštovali bomo naslednja načela:

1. Načelo enakih možnosti in upoštevanja različnosti med otroki ter načelo multikulturalizma.

Upoštevali bomo, da bodo imeli vsi otroci enake možnosti za učenje, igro in izražanje svojih zamisli. Poskrbeli bomo, da bodo dejavnosti zastavljene primerne glede na starost in sposobnost otrok ter jih prilagajali njihovim zmožnostim. Pomembno je, da bomo do vsakega otroka pristopali tudi individualno, ga poslušali in spoštovali njihovo mnenje. Upoštevali bomo različnost otrok (spol, rasa, socialno in kulturno prekló ...) in multikulturalizem, ki omogoča otroku izkušnje in spoznanja o različnosti sveta.

2. Načelo uravnoveženosti.

Izbiranje vseh vsebin po področjih kurikula in prilagajanje vsebin in dejavnosti glede na otrokove razvojne značilnosti.

3. Načelo vertikale oziroma kontinuitete.

Povezovanje otrok v oddelku, oddelkov v enoti vrtca (prvo in drugo starostno obdobje), povezovanje enot vrtca med seboj.

V dejavnosti vključimo družine otrok in širšo skupnost.

4. Načelo sodelovanja s starši.

Spoštovanje zasebne sfere družin, njihovo kulturo, identiteto, jezik, svetovni nazor, vrednote, stališča, prepričanja, navade in običaje in upoštevanje varstva osebnih podatkov.

Starše vključevati v načrtovanje in delo v vrtcu in oddelku.

5. Načelo sodelovanja z okoljem.

Vključevanje naravnih in družbenokulturnih virov učenja v najbližjem okolju vrtca.

6. Načelo kritičnega vrednotenja.

Proces projekta evalvirati na ravni oddelka, enote in vrtca.

3 NAMEN IN VSEBINA

3. 1 Namen projekta

Projekt je zasnovan z namenom, da se otroci že v predšolskem obdobju spopadejo s pomenom ekološke ozaveščenosti, skrbi zase in za naravo in dejstvom, da lahko sami pripomoremo k čistemu okolju. Prav tako je namen tudi krepiti vezi med vrtcem in družinami otrok ter jih ozavestiti o zdravem načinu življenja in skrbi za naravo.

3. 2 Vsebina projekta

Vsebina projekta se v prvi vrsti nanaša na opazovanje narave in stvari, ki ne sodijo v naravno okolje. Otroke spodbujamo, da opazujejo naravo in okolico vrtca ter kritično presojujejo, kaj ne spada v naravo. Z zgledom otrokom pokažemo, da se lahko odpadki poberejo v vrečko in s tem okolico olepša ter zagotavlja bolj varno in čisto okolje. Na sprehodih, pohodih ali na igrišču dnevno skrbimo za urejenost in čistost okolice s tem, da skupaj z otroki pobereмо smeti. Pri tem ne izpustimo možnosti za poškodbe ali pobiranje nevarnih predmetov, zato smo pri tem previdni in uporabljamo zaščitne rokavice.

V okviru oddelka z različnimi dejavnostmi (področja kurikula) in pogovori otrokom prikažemo pomen ekološke ozaveščenosti in skrbi za naravo ter za svoje zdravje.

Na dan zemlje (22. 4. 2021) z vsemi oddelki vrtca izvedemo čistilno akcijo, kjer bi otroci skupaj z vzgojitelji očistili njim bližnje okolje. Ta dan naj bo posebej obeležen in izpostavljen kot nekaj posebnega.

Projekt dokumentiramo z izdelki, fotografijami dejavnosti, video posnetki in zapisi otrok.

Starše, stare starše povabimo, da tudi sami z otroki doma odidejo na sprehod z vrečko in poberejo smeti. To lahko dokumentirajo, pošljejo fotografije po elektronski pošti, ki jih kasneje v oddelku tudi pokažemo. Povabimo jih k sodelovanju tudi s prinašanjem odpadnega materiala, ki ga v oddelku izvirno uporabimo.

V obdobju od konca aprila pa do konca maja naredimo skupno razstavo izdelkov, fotografij, video posnetkov in zapisov otrok v vrtcu. Razstavo si lahko ogledajo otroci, starši in ostali, če bo to omogočalo stanje v državi. To bo predstavljalo tudi zaključek projekta.

3. 1 Primeri dejavnosti za prvo starostno obdobje

Dejavnosti za otroke od prvega do tretjega leta starosti so prilagojena njihovem razumevanju in razvojnim sposobnostim.

Predlagamo naslednje dejavnosti:

- Razvrščanje odpadkov glede na material,
- iskanje zabojnikov v bližini vrtca,

- likovno izražanje s pomočjo odpadnega materiala,
- razvrščanje odpadkov v prave zabojnike,
- iskanje kaj ne spada v naravo – odpadki,
- izdelava priponek iz plastičnih zamaškov - pravi junak/junakinja.

3. 2 Primeri dejavnosti za drugo starostno obdobje

- Priponek iz plastičnih zamaškov – pravi junak,
- izdelava recikliranega papirja,
- branje literarnih del,
- branje zgodbe v verzih – pravi junak,
- izdelovanje igračk iz odpadnega materiala,
- razvrščanje odpadkov v koše v igralnici,
- priprava ekološkega kotička,
- izdelava družabnih iger iz odpadnega materiala,
- umetniško izražanje na tematiko,
- izdelava video posnetkov o pomenu ekološkega ozaveščanja,
- pisanje pravljic na tematiko,
- pobiranje smeti na sprehodih, pohodih.